

ogsaa være Mænd, som vilde være Centralpunkter for denne Lære og bære den frem paa deres Skuldre. Saadanne Mænd mangle imidlertid. (Modsigelse af Rofod). Sa, det er slemt, at den ærede Herres Vidner ere døde; døde Vidner holder jeg ikke af. Man kan derfor ikke parallelisere denne Sag med, hvad det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgfreds vilde parallelisere den med. Han siger til os, at saaledes som vi tale, talte ogsaa Guldberg til dem, der i forrige Aarhundrede vilde. Bondens Emancipation, idet han mente, at Staten vilde blive ryflet i sin Grundvold, men denne Sammenligning gjælder ikke; thi Rigtigheden af den Reform, hvorom der dengang var Tale, var bevist; Spørgsmaalet derom forelaa ikke alene i vort Fædreland, men over en stor Del af Europa. Man maa ikke tro, at det var en isoleret Bestræbelse i vort Land, som Reventlov og Gølbjørnsen eller, for at gaa længere tilbage, Oer havde fundet paa. Nei, det var en Fortsættelse af den store Bevægelse i Europa, af det syfokratiske System, af de Bestræbelse, der gjennemførtes af Quesnay i England, af Marchese Tanucci i Neapel, af Pombal i Portugal, af Aranda og Campomanes i Spanien, af Choiseul, Turgot og i det Hele Encyclopædisterne i Frankrig, eller gaa til Østerrig, og De ville der finde de samme Bestræbelse; de gik en stor Del af Verden rundt. Deri forelaa Beviset for, at Læren var sand, at der var Mænd, der havde Villie og Kræfter til at føre den igjennem ogsaa her i Landet, men der er ikke en Mand her i Landet, der vil føre den Sag igjennem, hvorom her er Tale, og derfor er det ikke rigtigt at parallelisere disse to Sager. Det er tværtimod et godt Bevis for, at Bestræbelseerne ere urigtige, at der ikke er Mænd, som kunne løfte den paa deres Skuldre. — Jeg skal hermed anbefale Mindretallets Forslag som det, jeg anser for det Bedste af, hvad der foreligger.

Rofod: Overfor det ærede Medlem, der sidst talte, skal jeg kun sige, at jeg dog tror, at det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgfreds (Ternansen) har Ret til at kalde Latin et Didsprog, og jeg vil derfor

sette en Hjemmelsmand, som vel noget nær vil kunne opveie min ærede Sidemand tilvenstre (C. B. Nimestad), nemlig N. M. Petersen. Han siger, som jeg ogsaa tillod mig at oplæse ved anden Behandling, at Nordens Didsprog overgaar i mangfoldige Retninger Latin i Alt, hvad der udgjør Særkjendet for et Didsprog. Altsaa kaldte N. M. Petersen Latin et Didsprog, medens min ærede Sidemand negter, at det er det. Jeg vil nu overlade til Samtidens og Efterslægtens Dom at afgjøre, hvem af de to Myndigheder der har Ret.

C. B. Nimestad: Jeg skal gjøre opmærksom paa, at, har N. M. Petersen sagt saaledes, har han været i det Tilfælde, hvori selv de ærede Herrer's Gunder, haade de nuværende og de, der ere døde, undertiden ere, nemlig at de kunne tage fejl.

Dinesen: Jeg veed ikke, om det er gaaet andre ærede Medlemmer som det er gaaet mig, men jeg har faaet det Indtryk af hele Forhandlingen, at vi iaar ikke komme til Afslutning med denne Sag. Det er denne Betragtning, der gjør, at jeg har bedet om Ordet for at tale om et enkelt Spørgsmaal. Ved alle de Forslag, der ligge for, haade fra den ene og fra den anden Side i Udvalget, maa jeg gjøre Indvending imod det Princip at lade Sorø Akademi sammen med de andre lærde Skoler i Landet, thi jeg vilde ønske, at vi kunde give Sorø Akademi en ganske særlig Stilling. Den ærede Ordfører siger vel, at han har foreslaaet dette; men det er min Mening, at det ikke er nok, hvad den ærede Ordfører og et Par andre ærede Herrer i saa Henseende have foreslaaet. Jeg har den Mening, at de Midler, der fra Sorø Akademi nu anvendes til de lærde Skoler, bør anvendes til en virkelig folkelig dansk Højskole i stor Stil. Det er min Mening, at det havde været rigtigst, om vi for lang Tid siden vare komne dertil, thi jeg har den Overbevisning, at Betingelsen for at kunne omdanne de lærde Skoler paa den Maade, som her er foreslaaet, da vilde have været tilstede i en ganske anden Udstrækning, end Tilfældet nu er. Jeg